

Nepodpisani se dopis ne tiskaju. Pripremljena se pisma tiskaju po 5 rub. svaki rodak. Oglaš. od 5 rodaka stoji 60 rub. za svaki rodak više 5 rub. ili u slučaju opuštanja uz pogodbe na upravnim. Novci se šalju poštarstvom napunivši (asignira postale) na adresatnu adresu. "Naša Sloga". Ime, prezime i naj. bližu poštu valja točno označiti.

Komu list ne dolazi na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, nko se izvama napiše: "Noklancija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari". Nar. Pos.

Izlati svakog četvrtka na celom arku.

Dopisi se novčadaju ako se i ne tiskaju.

Nobiljgovani listati se naprimaj. Predplata s poštarinom stoji 5 for., za soljako 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i 1 za pol godine izvan crvenice više postarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Toronto br. 12.

GOVOR

zastupnika dra. D. Vitozića u carevin-skom vijeću dne 26. maja t. g. prigodom razprave o podpori nekolicim zemljišno-raztorotnim zakladam.

(Konač.)

Što se tiče sadržaja onog ugovora — budući mi dozvoljeno to proširiti, buduć da valja kod proširenja toga pitanja na riječi ugovora paziti — sadržaj sastoji dakle glavno u sljedećem:

1. da je iznašao sav dug pokrajinsko Istra dne 31. decembra 1873. for.: 418.000, sastojeci od for. 180.584 n. 97 kamatnih i for. 238.414, n. 59 bezkamatnih prodaj-movnih;
2. da ovaj dug, koji je vod izuzim na-vedenoga dila od 180.584 fr. 97 n. kao bezkamatna ostanak, utrpodov sav bezka-matnih postano;
3. da se nadalje utjeruju za pokriveno potrebodnih zemljišno-raztorotno zaklado, dok bude trajalo svadkanje zemljišno-raz-torotnih obilgavljah, godišnji namoti k izravnu porezom — uz izvanredno na-mote — u iznosu od najmanje deset po sto, što je po prilici jednako svadkanst po sto rodovitog poraza;
4. da se je ustanovilo pot postotno ukamatajnje prodajmovnih, koji bi nadalje potrebiti bili, napokon;
5. da se je pokrajina obvezala, da se za sljedn, ako se nobi dok traje svadkanje zemljišno-raztorotnih obilgavljah odplađ-avanju državnih prodajmovnih izvota, po-rezom namoti, koji su ustanovljeni dok svadk nredkanju usproklade i preko toga roka u svrhu odplađivanja od države po-nudjenih prodajmovnih zemljišno-raztorot-noj zakladl svo do komadno isplate, utjeri-vaaju.

Što se tiče pot postotnog ukamatajnja prodajmovnih, koje bi se pružilo, ustanovljenog člankom III. ugovora, to nam se predodaje takovo ugovaranje u odličj oprici na provizijom od linkom od 24. junija 1805., kojom se je obdo-nito odobrilo, da se za pokriveno manjka potrebiti prodajni listarskoj zemljišno-raztorotnoj zakladi od onog roka kao bezkamatni uradnaju, to da se takodjer od 1. janara 1800. naima zahtjevati kamate za prodajno od države onoj zakladi pruženo.

Takovo ugovaranje biva tim šadno-vatije pošto nobilje u sljednih ugovorih, sklopjenih sa drugimi pokrajiniami ukamatajnje prodajmovnih ustanovljena. (Zast. dr. Polikular: O dal) Stripio se, progovori da i o Kranjskoj. Izamlju u tom čini jedino pokrajina Kranjska.

Za tu pokrajina nalazi se naima u lotošnjem predračunu iznos od 60.950 for. kao prodajam, koji do se pružiti pokrajini Kranjskoj uz pot po sto; istina je dođuše, da se je ustanovilo na temelju zakona od 8 maja 1876. br. 72 sa zem. zastupstvom ročeno pokrajine (članak IV. ugovora), da će država, u koliko nobi tamonja za-klada svojoj obvezi posve zadovoljiti magla, pođam od god. 1875. za pronađenju po-trebe pot postotno prodajmo pružiti, koje će se povratiti; no istotako jest istina, da se je dozvolilo vojvodini Kranjskoj člankom I. istog ugovora, pođam od 1. janara 1875. do izključivo g.1895. godišnja državnu podporu u iznosu od 170.000 for., koju se neće vratiti i što čini ukupno 3.000.000 for.; nadalje da se je člankom II. od pro-dajmovnih pokrajini pruženih do konač god. 1874. u iznosu od 1.233.272 for. 92 novč. odputila svota od 195.401 for. 46 novč. uz sve zaostatke kamatah, koji tomu pripadaju.

Vidite dakle, da bijaše na taj način Kranjska tim odočena — prem je imala jedan dio toga duga ukamati kao i Istra — što do joj se u roku od 1875. — 1895. pružiti državna podpora u iznosu od for.

3.000.000. Mislim dakle, da se je u tom obziru mnogo bolje sa Kranjskom postu-palo nego li sa Istrom.

Što se tiče prodajmovnih, to je uvršćeno u predračun za Galiciju bezkamatni pro-dajam od 2.025.000 for., za Bukovinu od 888.800 for., a za Korušku od 180.000 for., dođim sa za svaki prodajam, što ne sa ga Istri dajo, mora platiti pet po sto kamata.

Dolazim k važnomu pitanju, da li je donio ovaj sa pokrajinskom Istrom godinu 1876. sklopljeni ugovor z o miji korist ili štetu. — Da, gospodo moja, ja mogu posve otvoro-veno izjaviti, da je bio sa pokrajini vrlo štetonoson. U istinu, mjesto da se bdijo nad tim, da autonomni činovnici vedom atrogodju tražo ispunjanje obveznih od strane obvezanih, da tako zaostatku iznosu, razkrilo njim sa djelokrug postigav tim uprav protivno onomu, na čim se je išlo. U izvješću finančajnoga odbora o sklopi-tu sljednih ugovora, podnesenom u saborskoj sjednici 6. septembra 1874. izvi-ono se korist, koja bi odatle nastala, što bi zemljiški odbor andobno podijnu slo-budu upravo ovo zaklado, navodi u tu svrhu takova jo promjena odlučno važnosil i stalno korist, "pošto stavlja zemljiški odbor u položaj, da namogu u željenj okolnostih povode pristadanje na prodaj-movih i dođičnih kamatnih izvost".

Takodjer od strane visoke vlade na-velo se kao razlog za predlog, da zado-biva zemljiško zastupstvo, da se strana ugovorom slobodno ruku u autonom-noj upravi svojoj zemljišno-raztorotno za-klado.

Dakako, zemljiški je odbor andobno u upravi zaklado slobodno ruku, mi žil-bože okolnost na umjesto da pruži željenu korist, proizročila jo takovo stanje, da se žilostajnog pomisliti nemože!

Zaostatke namo je dnoznos. Bilo jo dođido nado prvo godinu nakon zaključ-eno ugovora, da do se to stanje ponohito poboljšati, jer glaci izvješće zemljiškoga odbora za godinu 1876. u tom pogledu ovrako (šta):

Mođu izdatih, koja bijaše po-prilježna, pokrila jo zemljišno-raztorotna zaklado svojimi prihodi tekoni prošlo go-dine no namo svojo potrebo, već bijaše takodjer u stanju, da povratl jedan dio od države primljenih prodajmovnih tekoni dviplj prošlih godinah, zaključiv svojo djelovanje sa visokom u blagajni, a ta će okolnost omoguđiti, budu li prilhodi i ova godino ponohito povoljne tokli, da do se i tekoni ovo godino i drugi dio predajmo-vnih, oterodnih sa pot po sto kamatah, povratiti".

Plam sada, ako to bijaše jedno go-dino moguće, zašto se nije to i sljedećih godinah dogodilo? Ah, što čitamo u žil-voim izvješću za godinu 1878? Dozvolom gosp. prodajodnika hoću da to proštam (šta):

Zemljišno-raztorotna zaklado imala je tekudo godino tako maleno prihodo od zaostatnih glavnicah i rente, da bijaše zemljiški odbor pristijon iznova obratiti se državi za posudu od 30.000 for., da uz-mogno svojim zakonitim dužnostim zado-voljiti". U izvješću za godinu 1875. na-lazimo toli kraana odelikanja, koja nobi-jahu drugo nego prazna sanja.

Ovdjo moram jošto iztaknuti, da se jo — kao što bijaše i u glavnom izvješću naglašeno — u nekolicih sudbenih kotarih, naposo u sudbenih kotarih kvarnerskih otokah Krka, Cresa i Ločinja, već teđa imao platiti samo maleni iznos od 100 for., to da moraju usprkos tomu od godino do godino vrlo visoke prinose za dotacijju zemljišno-raztorotne zaklado doprinužiti". Kakovo li se jo sve nepravilnosti kod predodanja dužnih dielovah našlo, proizlazi odatle, što se jo kod pripodabljanja lik-vidacijje pojedinih dužnih dielovah, koje

je je u ono doba sa poroznim urodi vo-dilo, pronašlo, da jo bio kod ovih iznos od 12.000 for. posve izpušćen, to bi sa bio dakle taj izgubio; da se nije povola pripodobu.

U predračunu za godinu 1880, uvr-šćono bi za utjeranje zaostatkaah mjesto for. 150, za izvanrodnu radnju for. 4000. Usprkos tomu navadjo se u izvješću o djelovanju za ova godinu, da iznašaju dođido uplato dužnikah for. 1420 kvišo nego li ono prošlo godino, nu da su ipak pripodobiv jo sa predračunom, skoro za polovinu zaostale, i to za svotu od for. 22.245.

Nije no dakle nitl za toliko višje utjer-ralo, koliko iznaša svota, za koju bijaše povedani izdati za utjerivanje.

Do g. 1875. imao se jo polag zemljišno-raztorotnih zakonah dio duga obvezanih uplatiti. Da se jo to dogodilo, tada bi se nalazila zaklado usljed prodostih, proizli-šido iz amortizacijje, u avatidom stanju. Dužnici nimo toga učinili i tako su narasli zaostatci obvezanih do godino 1808. na for. 458.288.

Godino 1878. iznašli su zaostaci for. 508.810, godino 1882. for. 571.991, godino 1880. for. 500.041, godino 1884. for. 547.228 i napokon godino 1886. for. 538.020.

Broj dužnikah bio jo 10.125. Mođu ovimi bilo jli nomajno od 8.700, koji nimo do tada nitl novčien od svoga duga iz-platili.

U izvješću zemljiškoga odbora za godinu 1885. sastavljenj kaako slodi:

1. U glavnicil polag starog načina uplato f. 10.901
2. U dođičnoj pot po-stotnoj renti 87.204
- Ukupno f. 48.225
3. U glavnicil polag novog načina uplato f. 204.100
4. U skalarinih kamat. 93.022
5. U zatezinih kamat. 180.844
- Ukupno 496.700
- Ukupni iznos. f. 584.001

Od toga otpada namo for. 215.801 na glavnicu, a for. 519.990 na rentu, kamato i zatezno kamato, tako da dag na rentah i kamatih dnoleko nadvisuje dug glavnicu.

Ovdjo mi valja pako spomenuti, da bi se bio morao izplatiti dug polag starog načina usljed g. 6 provizijog pauza od 11. aprila 1851. u roku od dviu godino nakon likvidacijje, najdalje dakle do konač go-dine 1858. Sada jo već pako prošlo 80 godino od godino 1856., a dug nije jošto poravnao. Od onog doba kad jo imao biti dug oterodnenih izplađen, nemože sa na ono iznos računati, koje bi se bilo mo-ralo usljed zemljišno-raztorotnih zakonah izplatiti, već jedino na ono iznos, koje do se polag radnja vjerovatnosti od zaosta-takah utjerati.

Nacavno jo dakle, da su i dohodoci zemljišno-raztorotne zaklado manji nego li bijaahu prije.

Što se tiče osjegovanja odštetnih glav-nicah, to se imo u smislu g. 22. patenta od 2. marca 1840. tu glavnicu smatrati i njra postupati kao sa torotom, koji na oterodnenim posjedom uživa prodnost ze-maljskih porazah i zakoniti prvenstvo pred svimi hipotekarnimi oterodnenji.

Ovo pravo bijaše naredbom ministar-stva prava od 20. septembra 1852. jošto u toliko razšireno, u koliko bi izjavljeno, da pripade usljed ono stanovite i noiznimne naredbo raztorotnim glavnicam zakonit zalog i prvenstvo pravo pred svimi u javnoj knjizi unesonimi hipotekarnimi oterodnenji, ako nobijahu raztorotni i oterodnenji podatoi, na čije mjesto stajila jo raztorotna glavnicu, prije u javnu knjigu medju hipotekarna oterodnenja, u kojemu kasnijem redu ili u oterodnenosti.

Usljed ovo ustanovo moglo se jo odelkivati, da jo nemogu izgubiti nikakvo zemljišno-raztorotno glavnicu kod 'ulo uradono uprave. U Istri izgubilo se došto zemljišno-raztorotnih glavnicah, jer nobi-jaše potrebito odelivnosti.

Sav dug pokrajinski napram oraru iznašao jo na temelju ugovora od godino 1875. for. 416.000.

Konačom god. 1886. polag zadnjeg za-ključnog račune, koj bijaše do sada obje-đodnjen, naravno jo dag još sa 80.000 for. tako, da jo iznašao u ono doba sav dug 400.000 for. dođim sa jo kod zaključ-ivanja ugovora odelkivalo, da do taj dug modjušim posve izbezvaniti.

All, gospodo moja, nije se nitl jedno godino utjeralo onih 80.000 for., koje bi se bilo moralo usljed ugovora utjerati, jer godino 1870. bijaše pruridivno u glav-nicil, kamatih, zatezinih kamatih u okruglom broju 40.000 f., a utjeralo se namo 20.000 f., čim jo nastao manjak od 20.000 fr. Svako godino bijaše opradiljenj večk iznos, da se buci popela u ođi; utjeralo se namo namo namo malen iznos, čim jo nastao manjak za godinu 1881. od for. 20.000, za godinu 1883. od for. 22.000, za go-dinu 1884. od for. 20.000, i tako jo išlo godinomu dalje. Usuprot, opradiljavalo se, da se napokazu napram porozovnikom ne-dovoljnim, svo to niže prinose nego li bijaahu u istinu utjerani. Tako bijaše pri-munjno opradiljeno za godinu 1874. for. 24.810, za godinu 1875. for. 20.563, a za godinu 1880. bijaše opradiljeno for. 68.016, utjereno for. 88.117, dakle više utjerano for. 25.000; za godinu 1882. bijaše opradiljeno 68.414 for. utjerano 84.507 for. više dakle za 10.150 for. Za godinu 1885. bijaše opradiljeno 70.518 for., utjerano 83.878 for. više dakle za 13.000 for. U izvješćih zemaljskoga odbora navadjo se uvijek, da su krivi mnogi javni tuoti, koje imadu obvezaniti snahiti, nadalje elemen-tarno šteta, slablo željno, to da nemogu usljed toga obvezaniti svojim dužnostim zadovoljiti.

No, kad bi to vradilo, moralo bi se isto kazati i za porozovnike, ovl bi se namo da nobijahu u jednkih okolnostih, već dapače u gorih, pošto bijaše prvi oslobo-djeni od teretih, koje su prije morali snahiti, to su tim bogatiji postali i mogooše dakle laglje nego li porozovnici, koji na-lazihu nikakvo izravno koristi od zemljišno-raztorotnimo, dođično odštoto iznosu do-prinacati. Iz godišnjih jo glavni izvješća-ah zemaljskoga odbora razvidno, da bi-jahu uplato porozovnikah večo nego li oni iznosi, koje se jo opradililo. Što bijaše moguće porozovnikom, nobijaše namoguće obvezanikom, a tim je i taj razlog nova-ljan (Glasovi: konač, konač).

Molim, sada ču to pripodobiti sa ostalimi zemljami ove strane države ob-vezano na upravno troškove zemljišno-raz-torotnih zakladah, a tad čoto nobio posve šudnovatni čuti (živalna veselost); to čemo vidjeti, da li čoto se i tada smijati". U tu svrhu stoji mi na razpolaganju predračun za Galiciju, Korušku, Kranjsku i Buko-vinu za godinu 1887. odnosno prinosi, koji su sadržani u XVI. poglavju "Pud-poro i dotacijje državnoga predračuna za godinu 1887".

- Upravni troškovi iznosu naimo:
- za izročnu Galiciju sa bilancom od 3.050.971 for. — 17.162 for.;
 - za zapadnu Galiciju sa bilancom od 2.049.094 for. — 9.214 for.;
 - za Bukovinu sa bilancom od 716.680 for. — 3.950 for.;
 - za Kranjsku sa bilancom od 604.558 for. — 10.929 for.;
 - za Korušku sa bilancom od 447.872 for. — 1.950 for.;
 - a polag predračuna za Istru sa bilancom od 100.448 for. Jesu upravni tro-

škovi na 19.280 for. proradunani. (Ovajto štjeto na desnici).

Taj se zo iznos po svoj prilici još prekorađi, jer se je to i u prošloj godini za 2.770 for. prekorađilo; dakle, ja računam, da će se i ove godine prekorađiti za više od 2.000 for. Upravni troškovi stoje dakle napram svim ostalim troškovom i pokrću u sponenutim pokrajinama, ovako:

U istočnoj je Galiciji razmjor kao 1 napram 212-77, ili 0-46 po sto svega potroška;

u zapadnoj Galiciji je razmjor kao 1 napram 181-80, ili 0-80 po sto svega potroška;

u Bukovini je razmjor kao 1 napram 251-10 ili 0-55 po sto svega potroška.

U Kranjskoj je razmjor kao 1 napram 55-31, ili 1-80 po sto svega potroška;

u Koruškoj je razmjor kao 1 napram 228-02, ili 0-48 po sto svega potroška;

u Istri je razmjor kao 1 napram 8-24, ili 12-13 po sto svega potroška.

Dođim se jo izdalo dakle u Istri na upravne troškove preko osmog diela ili 12-18 po sto prihoda zemljišno-razdortno zaklade, izdalo se u Galiciji i Koruškoj manje od pol po sto, a u Bukovini nešto više od pol po sto, a u Kranjskoj jedan i četiri petine po sto svega prihoda. (Ovajto štjeto na desnici.) Sada se tomu štjeto Ovdje jo za propikat, jer su to suzu ubogog punka, koji mora takovo prinosa godinama dopriknati. (Prvo pravot na desnici.) Da bito znali kako je u Istri narod shvaćan...

Prodajodnik (P. rokida) d. Sabor jo toll nomiran, da ni niko mogudo štogod razumiti, no štjeto, da govore o stvarni, koji spahuju prod zemaljske mirure, no pako silno.

Znat. dr. Vitezid (Nastavlja ju). Ugovor, koj postoji radi uređenja odnosa izmedju zemljišno-razdortno zaklade, to izmedju državo, bijašo ovdje u carovinskom vladu raspravljen i prihvaćen.

Svrha momu govoru jest tu, da pokazom prvo, da bijašo taj ugovor: a pokrajini vrlo štotan, drugo, da je neškodno potrobito, da se taj ugovor preinadi; radi toga mislim, da spada ovaj predmet svakako pred carovinski vladu. (Prvo pravot na desnici).

Napravnlost ovih upravnih troškova izišo se najvornia tada, ako se rezultato zaključioće računna isto godino sa susjednjim štjeto okolnosti, pripadobi (Ovajto štjeto na desnici); gospodin zemaljski kapetan nuka ni to zaniedo, ako možo.

Upravni troškovi za Gorišku i Gradisku iznašaju 592 for.; ukupni prihodi 144.121 for., razmjor dakle kao 1:243-44; izdato iznašali su dakle u Goriškoj i Gradiski 0-41 po sto prihoda; u Istri napram 14-58 po sto. 8 drugimi vladimi: upravni troškovi zemljišno-razdortno zaklade u Istri iznašali su g. 1885. preko 85 puta više nego li u Goriškoj i Gradiski (Ovajto štjeto na desnici), a to sam vam ovdje brojkami dokazao. Pri takovom stanju, gospodo moja, da ne govorim? (Živahna vesolost.)

Viđjeti četo, gospodo moja, da je glavni razlog žalosnog stanja, u kojem se ta zaklada nalazi, u istinu nemarnost onih činovnika, kojim jo prodana uprava ovo zaklade.

God. 1857. izašla je knjižica pod naslovom: "Zemljišna razdortnina u Austriji", koja imado, kako sam čuo, službeni izvor. Iz to knjižice erpio sam podatko o iznosu odšteto glavnice zemljišne razdortnino kod konačne likvidacije. Čudnovato je upravo, što nije vlada o toli važnom pitanju, kao što je zemljišna razdortnina, od godina 1857. nijednog spisa izdala, pomođu kojeg bi se moglo o upravi zemljišno-razdortnih zakladala u raznih pokrajinah oriantirati, to blagotvoran nadzor na djelovanje isto vršiti. Moni bar nije poznato, da bi bila vlada kalokva razpravu o tomu izdala osim one od god. 1857. Polag toga spisa iznašo je sav dug iz naslova pristajno odšteto 1,052.185 for. k. vr. Od toga ođpalo je na pokrajinu 526.093 for., a na obvezanico isti iznos. Osim toga imali su ovi posljednji za ođkup platiti 251.725 for. tako, da je sav njihov dug iznašo 777.817 for. Osim toga pako morala je pokrajina sve upravne troškove nositi.

Sada dolazim na izplate, koje su pokrajina i obvezanico u toku od deset godina izplatili, pošto mi nebišao mogudo zaključno računao za cijelu periodu od 35 godina, koje su prošle od početka proizvodnje zemljišno razdortnino, dobiti, već mi bijašu pri ruci samo oni od deset godina. Iz tih zaključnih računah proizlazi,

da jo od pokrajino ili pravilnije od porozovnika u toj periodi 939.050 for. izplaćeno, čako da se moše lahko uzeti, da je u čitavom razdoblju od 35 godina no-manje od dva milijuna od porozovnika u tu svrhu uplaćeno; nadaljo stoji, da nisu porozovnici nijedno godino manje od dvostruko, a nekotjih godinah i trostruko u razmjeru napram obvezanim platili.

Što se tiče nametali, to su ovi sada na 12 po sto narasli, dođim iznašaju u susjednoj pokrajini Goriškoj samo 9 po sto. Ima se platiti dakle veđu svota, a namoti su uzprkos tomu za 8 po sto niži nego li u Istri. (Glasovi: konac!)

Evo me ođmah pri koncu. Moram samo joše spomenuti, da bijašu sliedeći iznosi od naših kotarah godimico u tu svrhu izdani: za Krk 2448 for., za Lušinj 8848 for., a za Gros 1707. for. Ako su ovi kotari kroz 35- godišnju periodu godimico takovo prinosa izdaval, to možeto prosuditi, kako jo iz toga nezamjerna svota narasla. Moram dakle, visokoj vladu na erico položiti, da ovo pitanje na vrelomo točnomu proučavanju podvrgno, da da tada uznašoji, da se ovaj ugovor, koji bijašo g. 1875. radi uređenja pravilnih odnosa izmedju zemljišno-razdortno zaklade izmedju pokrajino Istro i državo sklopjen, pravdom preinadi. (Dobro! dobro! na desnici.)

DOPISI.

Iz Liburnije dno 27. maja 1887. *) — Gospodine Urođitelja! Ja nemogu na lna da neodgovorim još jednom Vamomu (ovaj put nepodpljuku) dopisniku ili „dioničaru“ društva „Svirijuga i drug.“ na njegov dopis u broju 20. dišno „Nisše Sloga“, zato Vas molim, da mi lavelito primiti još nuno ovo rodko i tiskati jo u budućem broju više na obrnat mojo onoho nego mojih tvrdnja, koje gosp. „dioničar“ još nije ni iz daloka pobio.

Gosp. dopisnik voli, da sam u poslednjom svojom dopisu nastojao, da mu dokazom kakto nisam onakav prijatelj njihovog društva kalvim se pridržati. Ni to mu odgovaram, da ja nisam naučan pridržati se. Ja krieposti pretvaranja nepoznam, a doveta mi briga dali mo poštovanu „dioničar“ smatra prijateljom ili

Što se nezadovoljstva dioničarah tiče, gosp. jo dioničar sam pripovjedao u prvom svojom dopisu, da jo na glavnoj skupščini predajodnik opomenuo društvo, da se netičo okolo, po uliah, nego da u skupščini postavo interpolnoje vch onoga dim nnu zadovoljni, pa jo dodao („dioničar“, no predajodnik), da se jo na svahinterpolnoje odgovorilo. Dakle bilo je nezadovoljni i na samoj skupščini!

Ako pak ima i drugih društava, u kojih nisu svi članovi zadovoljni, nesladi tu toga, da li mora biti i u upitnom društvu, niti to dokazuje, da sam ja nelatinu pisao kad sam to utvrdio. — A što se tiče onih manjih društava, nastojedi iz trojice ili četvorice članovah, i koji da se mrzo od kuda su suvhatnel jednog broda, mogu uvjeriti gosp. „dioničara“, da li i ja poznam, al ja i znadom, da tobožnja mreznja onih članovah nepotičo iz razlogah njihova zajednice, već jo još treba drugoj koren tražiti. Gosp. „dioničar“ jo u prvom svojem dopisu sam izpr jedio, da se poslednjom društvenom bilancom nisu zadovoljni, a u poslednjom tvrdi, da su zadovoljni, jer da su imali veđu korist nego su se nadal kad su prvi parobrodci sagradili, pošto su se onda samom nadom zadovoljavali.

To mu ja vjerujem. Kad se jo još prvi parobrodci gradio nisu se dioničari ni imali čim drugim zadovoljiti nego „nadom“, pošto još onda nije bilo ni poduzeta ni dobitka za dieliti. Ali pitam ja, jeli ona „nada“ bila nada u buduću dobitak ili u buduću „nadu“? Jeli bi se i danas gospoda samom „nadom“ mogla zadovoljiti?

Ako je istina, da su gospoda dioničari, kad su se dali na upitno poduzeto, poznavali potrebu liburnijsko obale za parobrodarskom plovidbom, onda nije bilo mogudo podvojiti ob uspjehu poduzeta, onda nisu gospoda baš toliko riskirala, jer čim jo bilo potrebo, bilo je i sigurna izgoda za dobitkom.

Nerazumim pak „dioničarovo“ logiko, po kojoj ja bačom društvu „klinovo med kola“! Zar možda tim, što sam pisao da treba nastojati, da se, obzirom na konkurenciju, koja se digla bila, društvo učvrsti i ojači, da uzmogne svakoj konkurenciji odoliti? Zar tim što bi ja htio, kako sam

*) Radi probilna materijala zaostalo. Op. Ur.

dioničar tvrdi, da budu svi dioničari posevo zadovoljni? Gospodin „dioničar“ nataka nošte i o mojoj logici, po kojoj bi on meni bio u poslednjom svojom dopisu mjesto ukora, pohvalu dao. Ja sam ono utvrdio na tomolju onoga, što sam rekao sam i onoga, što mi odgovorio „dioničar“. Uz ono stojim i danas i stojati ću dotle, dok mi „dioničar“ nedokaže, da jo neprijatelj društvu onaj, koji zagovara sastom, koji bi ga ojačio, a prijatelj onaj, koji zagovara sistom, koji ga slabi.

Da mo pak paš. „dioničar“ nije mislio pohvaliti, to dobro znadom, al iz toga još neslidi, da nelogičnom svojom argumentacijom nije mogao postidi protivno od onoga, što jo želio.

Il mo možda gosp. „dioničar“ smatra neprijateljom društva, jer o njem u novinah pišom? Ako jo tomu tako, onda mu ja odgovaram, da društvo „Svirijuga i drug.“ obstoji radi liburnijskog puđanstva, da ono ovim i od ovoga živi, pa zato isto puđanstvo ima i pravo o tom društvu pisati i njim se baviti kao svojom stvari, makar to i nabilo po volji nekotjim „dioničarom“.

Gosp. dopisnik hoče, da izpriča slabo divičando tim, što da su sada dobitel na moru slabi ili nikakvi, ali ni tu nije uspio. Društvo njegovo nemože se pripodobiti sa ostalim brodarskim i parobrodarskim trgovackimi društvim, jer kod ovih treba, da brod ili parobrod krenu što i pošto mu trgovca nudi, za ono vrijedi ono: „to usmi ili ništa“; dođim kod dioničarova društva „vredil“ protivno nadole: „plati toliko ili lid hudo ljudi“.

Što vladit dakle na trgovacku moraricu, novrditi za parobrod-tragoto.

Ja znam, da gosp. „dioničar“ nije dužan zadovoljiti moju znatljivost što so tiče unavještja ili povoljenja troškovah; ja toga nisam od njoga ni nahitovao. Ja sam samo opuzao, pošto jo „dioničar“ izvjestio o toku društvene skupščino, pa so vratilo na moj dopis, u kojem sam samo o provolih troškovah imitencio, da bi blo rade šlino što so u tom pogledu odhuldi. Gosp. „dioničar“ jo mogao od manje vidniti ono izvjestio poslati, koje jo poslao. Tim bi blo barom meni ovo pisanju pristado.

Ja sam gotov! **)

Pogled po svijetu.

Trst, dno 15. junja.

Austro-Ugarska: U subotu doputovati će Njeg. Visost kraljeviđ Rudolf u London, da prisustvujo svečanosti potdesotgodišnjice vladanja englezko kraljice Viktorije.

Staročesko društvo u Pragu obdržavalo je 8. t. m. skupščinu, kojoj su prisustvovali svi staročeski zastupnici. Skupščinu otvorio je vodja českega naroda dr. Rieger. U svojom govoru branio je djelovanje českega kluba na carovinskom viedju proti upadajom Mladočehah.

Staročesko društvo u Pragu obdržavalo je 8. t. m. skupščinu, kojoj su prisustvovali svi staročeski zastupnici. Skupščinu otvorio je vodja českega naroda dr. Rieger. U svojom govoru branio je djelovanje českega kluba na carovinskom viedju proti upadajom Mladočehah.

Mjeseca agusta obaviti će se popunitbeni izbori njemačkih zastupnika na českom saboru, koji su svojo mandata položili. Vlada da će nastojati, da budu izabrani takovi zastupnici, koji bi stupili u zemaljski sabor.

Povodom uspjele nagodbe izmedju Austrije i Ugarske podilola je Njeg. Veličanstvo nekotjim českim i poljskim zastupnikom i dostojanstvenikom raznim odlikovanje.

IZBORI ZA HRVATSKI SABOR započeli su 13. t. m. Prvih daveh izabrana bijaše ogromna većina vladinih kandidatah. Sporazumak i sloga izmedju hrvatskih opozicijah neće — kako se čini — kod sadašnjih izborah imati praktične vrijednosti, jer jo vladinu stranka, podpomogana čitavim činovničtvom napela sve sile, da opozicija izgube iz sabora izkjučiti. Opozicija izgubila je već do sada više izbornih kotarah, koje jo do sada držala, a bo-

**) I mi o tom predmetu s Vami i s Vašim protivnikom. Ured.

jimo se, da će toga i više biti. Opozicionalno novine plione se danonice, to nam ne preostaje nego da prebimo po službenih novinah, koje slabe već sada tobož sjaju pobjedu. U budućem broju donieti ćemo konačni uspjeh izbora.

Srbija: Iz mlado kraljevino dolaze posljednjih danah povoljne viesti. Ministarstvo Garašaninovo, koje je tjeralo protunarodnu, najpače protirusku politiku, dalo je ostavku, koju je kralj primio. Kralj pozovo na to velikog srbskog otačbenika i diplomatu Jovana Ristića, da sastavi novu ministarstvo, što je ovaj jur učinio. U novom ministarstvu sjede svo odlični muževi, koji će imati dosta posla, da svedu politiku Srbije na pravi put, da se približe i sprijatelje sa zaštitnicom Rusijom, koju jo vladavina ministra Garašanina gorko uvrdila.

Rusija: Rusija već bi, da so jo nečemu dobru od Njemačke naučila. Poznato jo, kako jo Njemačka nedavno baz ikakvog razloga tjerala sa svoga zemljišta slavonske doseljcnike, koji su tvorili naplo svoju novu domovinu ostaviti. Sada pako vraća njoj Rusija milo za drago. Pišu naime, da jo Rusija zabranila novim naseljcnikom Njomcom stalna zemljišta u Rusiji nabaviti, to da jo k tomu odlučila povesti odlučan rat proti Njemačkoj na gospodarstvenom polju.

Iz Petrograda javljaju, da je car Aleksandar primio u audijenciju prinoca Karadjordjevića, zeta crnogorskog kneza Nikole.

Grčka: Kraljevaka grčka obitelj ostavila je svoju priestolnicu podavši se na put, što u Francozku, što u Dansku.

Francuzka: Na ugovor, sklopjen izmedju Englezke i Turske neče da pristano Francozka, jer da se tim ugovorom vriedjaju njezina prava. Novo ministarstvo učinilo je svojom izjavom o pravou budućo francuzke politike napram ostalim vladim, najbolji utisak.

Italija: Svati Otac šalja svoje poslanike u London, da za zastupaju kod proslava potdesotgodšnjice kraljice Viktorije. Poslanici ti nose kraljici bogato darove.

Njemačka: Caru Vilimu krenula jo bolest na bolje, nu pojavila se bolest u grlu kod priestolonasljednika, koji da će se morat podvrdi operaciji.

Franina i Jurina.

Fr. Ala je dobio Jaković dugi nos na svoj rikorad, ča ga je napisal protiv popu.

Jur. Ma noka si ga drži; tor jo moral znati već prije, da su u laži kracko nego, ako je u istinu tako naučen, kako misli.

Fr. Ma niki Marčanci viruju mu svo, ča žim ča suh litra čakula.

Jur. Mu jo moral znati i to, da ona gospoda va Trsta, ki su njegov rikorad sudili, nisu kako oni Marčanci, ki puli njega plju, njegovo čakuli slušaju i viruju, pak grdo i zlo s njim govore.

Fr. Tako se jo preratunali za ovi put. Jur. Ja mislim, da će se još ki put preratunati.

Različite vesti.

Odvržen utok. Kako je poznato, propala je kod zadnjih obćinskih izbora u Krku stranka pazinsko-poročku gospoda jer bijahu u zastupstvo izabrani sami mirni i pravodni Talijani i više naših prvaka iz Krka. Narodni protivnici i silodbonici poročka babe uložili su utok na c. k. namjestništvo u Trstu jer da se je izborno listino posljednji čas ispravljalo, nadalje, da nobijahu pojedina izborna tiela pravodno razdijeljena, i napokon, da bijaše uspjeh izbora protuzakonitim načinom proglašen. Utok taj bijaše uvažan, nu naši utokoše se vrhovnomu upravnomu sudistu u Beču proti riešitbi namjestništva.

Dno 18. t. m. obdržavala se dakle u Beču pred vrhovnim pravnim savjetem rasprava o pitanju krčkih izbora. Našu stranku zastupao je narodni zastupnik g. dr. Dimko Yuzović a vladu, dotično protivničku stranku dvoreći savjetnik g. baron Pasotini.

Saslušav vrhovno upravno sudišće razlogu zastupnika obijeli stranakah, izjavl nakon duljeg vladanja, da se utok krčke gospode nemože uvažiti jer da je notomojst i krčki izbori da bijahu posvo u redu i u smislu zakona provedeni.

Tim je labijeno u krčkoj polu-gospodi i poalidnjo oružje iz ruku, to njim proostaje drugo nego, da no povuku u zabit i da se kaju za staro grijelo.

Razplaeno je mjesto kotarskoga liočnika u Poroču na pladom X. razreda, odzno mjesto liočnikog asistenta u Tolzlanu. Molba valja podnijeti o. kr. namjestništvi u Trstu do 25. t. m.

Vrat Interpelacije. Piko nam prijatelj iz Pazinščino. U broju 20. „Našo Slovo“ godino 1880. oglašen je razpla natkojnja za razno službu u kotaru pašnjakam, mođu ostalimi za učitelja u Kringsi, Oupiči, Šumbrugi, i za podučitelja u Pionu. Za to službu zaltjeralo se je usposobljenje u hrvatskom jeziku i poznavanje talijanskoga jezika.

U broju 22. „Našo Slovo“ godino 1887. razplaju se natkojnja za isto službu, pak se zaltjeralo, da „natkojnja moraju biti usposobljeni u hrvatskom i talijanskom jeziku“.

Moji je za dno, dodaje naš prijatelj, kako je moguda za nudiela razlika u natkojnju, razplianomu od isto obladi za isto mjesto u toku jedno godine! Koji je promjenio naukovni jezik u to razvjereno kratko vrijeme pošto se zna, da se kod nas promjenio o naukovnom jeziku kaane obilje? Na tomolju čega se je to učinilo? Gdje i kad se je o tom raspravljalo? — Oudimo se i mi s našim prijateljima, opotujemo njegova pitanja i molimo u interesu puika, pouku, pravice i zakona nudielo obladi, da nam to razplano? Možda je samo pomotnja? . . . Al onda nek se popravi!

Izpod Kustva pliu nam 4. t. m. Od kada je uđinjena nova oosta Rieka-Sv. Petar, ovud došlo prolako oiganeko zadržu u zapadnu Istru. U Kustvaščini su vođ više puta svoju školu odigrali, nu to kako da nije još svakoga opamotilo, još se bo po koja šuplja tilava našli, koji oigan provari. — Dno 31. pr. maja ođejola jedna takova četa sriemskih oiganah u selu Jušidi. — Oiganka razbjoglo se po selu gdje bi komu „sriedicu“ kazale. Da laglje ludo nasamaro, pripovjedalo su, kako do se sutra dan (uzprikos kvatrnjo sriedi) u Kustvu njihov jedan par vjondati, kako do biti novjesta obuduena, narešona itd. Kod jednog krčmarara naručili vođ za onaj vođor poštonu vođora, za sutra dan šest vođora (spudi) vina, višo pečenih janjeta itd. Oiganka kazivale sriedicu, dakako ono što ni bilo ni što nebe biti. Doznala za krčmarova slugu (leop mladić, pomorski vojnik u risorvi), da je do dna dno zaltjiljon u bogatu krčmarovu pastorku, koja ga nevoli.

Lukava oiganka kaza mu, kako do biti sriedica: „vilo“ do mu donieti što bude poželio; djevotjka do ga ljubiti jer do biti bogat itd. Na račun buduće sriedice izruči on oiganki desetodu po desetodu, svega 40 forinti, zatim srebrni sat i prsten, (30 for. vrijedno). Srećnoga li mladiča!

Večera bila gotova, krčmar janjeta zaklao i pripravio nek se oigan goste; al oigani bogmo uzmakli, neima jih kad su? večera gotova, po selu buke, sad se i staro babe zadole smijati i rugati.

Vila nedoneso „nosrotnomu“ mladiću što je želio; djevotjka je saznala, da je je htjela oiganka „nađinuti“ to bježi pred nesudjenim još više nego li prije; on, bivši vojnik, ajde u potjoru za oigani, to se trodi dan vratio i pripovieda, da do svojo stvari dobiti natrag jer da su oružnici u Podgradu oigano zaostavili i zatvorili. Ako

jeon, ipak sreća. Naš narod po Istri kud se obično oigani klataro, noka se duva ovakovih prevarah. Oigano noka svaki ođjora iz pred vrata kao i harenjaka, koji nisu boji od oiganah. Isti ovi d.

Izbole ga pčelo. Pliu nam sa otoka Cresu: Prije petnajst godina navalio bijaše na ostrovu Plavniku roj pčelah na jednoga junca to ga tako izranilo, da je nakon 12 sati poginuo.

Drugi blagdan duhovaki ljotos, privzao je Marko Kamalić svoju mladu na mjestu „Rundina“ u sv. Ivanu na otoku Cresu. Taj imado glasoviti pčelar, prođ. g. Dimko Muskarđin, svojo pčelo. Oko podnova naval na siromašno živinčo roj pčelah, koje ga tako izranilo, da se je na to srušilo.

Tožkom mukom pridigno gospodar svojo živinčo to ga dotjera kud na Bolaj. Živinčo to bijaše posvo od pčelah izbođeno, a okolo ođlju, nozdrvah i ustijluh bila je svo jedna rana. Usljed otoka i boll pogino to živinčo nakon 24 sata. Ođrana, al nezakopana, ostavi ga gospodar izvan mjesta, gdje su orlovi i drugo ptico grabillaco gospođki pivalo.

Budl ovo svakomu opomonom, kako se novajša odvilo sa pčelami šaitli.

Talijanaško blagajna u Sovinjaku. Pod tim naslovom primamo iz Sovinjaka silodede rođko. Bili do tomu okolo tri mjesaca, što je jedan obdinar iz Sovinjaka pozvao k bolostnoj si kordki liočnika iz Duzeta. Ijočnik je došo al ga siromah soljako nomažno plati. — Malo dana natim pošlo obćinski odbor u Duzetu poiv gosp. Antunu Strotlohu, da ga kao pređednaki obćinsko upravo u Sovinjaku urudi rođonomu kmoči, koji je imao plati liočnika na vijetu for. 3.50. Siromah taj nije imao ni anda dno da plati. Dodjo do mala i drugi pozvi, kojim se zaltjeralo, da kmet plati for. 4.50. Kad mu je gosp. Strotloh urudio taj pozvi, rođo mu: „vođ, ben vo šta, se non fosivo kroato, kvosto non paga vilo“; kmet ga nu to odmah zapita, da što bi možda on za njega platio da nije Hrvat. G. Strotloh opotvora pevadžo rieči domotnuvi: „se non fosivo kroato, si facova ultrimonti, ma sa koso kroato, pag d.“

Milo nam je znati, da postoji za sovinjako Talijanaško neka tajna blagajna, iz koje se plaćaju dugovi No-ivratom, no do mala — ako bog dno — viditi čemo, da li su u njoj hrvatski ili talijanski žuljovi.

Tuđa. Iz Gologoricke javljaju nam žalostnu vijest, da se je dno 0. t. m. od 3—0 sati po podno spustila alna tuđa s nobištim vjetroim i kišom na Gologoriščinu, gdje je mnogo škodo nanilo. Što je tuđi preostalo, to je poderala i ođijela volika voda, koja je naglo nahrupila. Škodo imado mnogo na sime u vinogradih i poljih, vođ također i na liojih livadah, koje bijahu većinom poplavljeno.

U Gologoričkoj okolici pestrpila nu najvodu škodu silodena vola: Lukačić, Pavolić, Baroni i Rimunšica, zatim sva Gologoriščina. Cerovlje i Krbuso. U ovom zadnjem mjestu nobijaše tuđo, nu volika voda poplavila njim sjenokobu i polje.

Upozorujemo porozno ureda, da nezaboravo na omj biadni puk, koji bi morao zdvojiti, da noima usanja u Dugu i uduo u dobra i milostiva srceca pravodnikah.

Tužba. Sa dvihi stranah Kustvaščino atiglo se nam tužbo proti gg. koljozničkim činovnikom u Matuljih. Nedemo da iztražujemo u koliko se to tužbo tomoljto, vođ molimo onu gg. činovnike, da nas riešo nemilo dužnosti iznašati na svietlo dno, koji bi njim možda nongodni bili.

Izlet u Poroč. Prijatelj iz Poroča javlja nam, da su puljska gospoda pohodila u nedjelju dno 12. t. m. parobrodom slavni Poroč. Kod sastanka „diano“ braće igralo se glabo, pjevalo se, pilo i govorilo svo u čestnajst. Da bijaše gromovitih govorancijah o djedovskoj kulturi, o silnom patriotizmu vjerne si braće i o koješom drugom, potreba nam tokar kazati, ako se uvaži, da bijaše vrijeme sparuo a toran i rofošk sladak, mionitisan i . . . jofin.

Zahvalni puljski gosti, hotedi na rasturno odužiti se miloj braći, klicahu bukno: „Viva vin di Paronzo!“ A la je moralo biti Marku pri tih uzkljih kulturo i patriotizma sladko pri dušili!

Lov u najam. Dno 28. junija t. g. obdržavati do se u uredu kot. glavarstva u Puli dražba na lov u mjestnoj obćini Kanfanaru, sastojedoj od porednih obćinah Kanfanaru, Sošić, Rovinjsko Selo i Morgani. Pravo lova iznajmiti do se za pet godina, i to od 1. julija 1887. do konca junija 1892.

Uzkljka oiona jeat for. 50 a iznajmiti do se onomu, koji najviše ponudi.

Dr. Ante Dukić,

odvjetnik

otvorio je ovih dana svoju pisarnu u

Pazinu.

Onaj, komu lov ostano morati do poiožiti iznos za jednu godinu, a za ostalo godino isto toliko kao jamčovinu.

Lutrija učiteljskoga doma. Hrvatsko učiteljstvo namjorava sagrađiti si usried hrvatsko priostolnice, bolog Zagroba sobq dostojan hram „Učiteljski Dom.“ U tu svrhu zabira se širom Hrvatske dobrovoljni prinosi, a središnji odbor u Zagrebu zasnovao je lutriju od 100.000 srodakah, koje se razpudavaju no samo u kraljevini Hrvatskoj, vođ također skoro po svili slavonakih kraljevih nabo enrovino. Čisti prinos namonjen je gradnji „Učiteljskoga Doma“. Lutrija imati do 2000 srodakah. Oiona svako srodko je tako malona (30 novč.), da si svatko po koju nabaviti može.

Sl. odbor pripisao je i našomu urodničvu srodakah na razpudaju, a mi pozivljemo ovim svo imudnju našo štitalje, naposao gg. svedonike i učitelje, da su ođakovo pozivu brađo, to njim pritoku u pomođ nabavom srodakah, da tako pripomognu podignuti krasno znenovinu sgrađu „Učiteljski Dom“. Sgoditaj antojati do iz nuznih slabih, avobnih itd. predmotah, zatim iz umjetničkih, obćinskih itd. domaćih profvodnih. Oiona sgoditakah josa razno i to od 500 for. nišo. Tko bi si želio nabaviti tih srodakah, noka se izvodi obrutiti nu našo urodništvo ili na odbor za podignuće „Učiteljskoga Doma“ u Zagrebu.

Srodakajo bili do 0. septembra t. g. izgorjelo kazalište. Prošloj godna izgorelo je u Pazinu opot jedno kazalište. Vutra je nastala u vrijeme predstavo, to je usljed straha i zabuno, dima i vrućino poginulo prako sto osobah. Francozi pripoduju za postardalo kod toga požara i za njihovo bližnje, razno dobrotvorno sibirke.

Silne poplave. Posljednje kišo nanile su u Madjarovoj silnih štovah. Naposao rloka Tisa stupiv iz korita, opustokila je nu stotina hiljada jutrah obradjenjo zemlje i livadah a njo pošteđila nit nokoje grudvo okolo Segedina, gdje se je porušilo na stotina sgradnah. Tim podignjena štota iznaša višo milijunah forinti.

Književnost.

Poozjo, zložil Josip Pagliaruzzi — „Krilan“. I. V. Gorci. Za. žil Anton Klodić-Sabladovski. 1887. U toj prvaj avozel pjesanah prurono umrivojgo slovoavkaz pjesanah „Krilan“ imado 80 vrlo krasnih pjesanah, koje porporučamo svim ljubiteljima našo lopo književnosti.

Odabrano pjesmo. Zmajka Jovana Jovanovića. Priedio Dr. Milivoj Šrepol. Sa silkom pjesnikovom. Naklada Akadem. knjižaro L. Hartmana (Kugli i Deutsch) Zagreb 1887.

Poraba Glogoljico kod redovnika III. reda sv. Franje po Dalmaciji Istri i kvartornu. Napisao O. Stjepan M. Izvodić, svedonik istoga reda. U Zadru, izdat. kat. hrv. tiskarno, 1887.

Crsko-turski namjestnici u Bosni-Ereogovini (god. 1493-1878.). Napisaao za mladož bosaneku O. Antun Knović, Bošnjak, iz Varecara, reda S. O. Frano Asirskoga. U Senju, tiskani naklada H. Lustora.

Šaljivo narodno pripoviedka. Za mladož izabrac i priedio Stjepan Fesariček, učitelj kr. učiteljsko škole. Sa 10 liojih slikah. Naklada sradem. knjižaro L. Hartmana (Kugli i Deutsch) Zagreb, 1887.

Hrvatska Omladina, list zabavi i pouci, uređuju Josip Milaković, Teodaj Il. svezak I. (Hrvatske omladine) izlaze četiri svezaka u godini. Oiona: na

godinu for. 2; na pol godino for. 1.) U Zagrebu, knjigo-tiskara G. Grünhut 1887.

Hrvatska biblioteka br. 24. Ureduju Nikola Kokotović, Julus Vorno: „Ideja dr. Oza ih sudan pojav“, provoo Čedomil Vlahović. Naklada knjižaro Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch). 64 stranah u osmim. Oiona 18 nčv.

Nastavljajuć naklada knjižaro svojo hrvatsku biblioteku, ajta mogla hrvatskoj publici boljeg i zanimljivog štiva podati, nego li su Julus Vorno-ova djeola, koji je danas najvaljniji i najpoznatiji naravoslovac i romanšičar. Hrvatskomu obćinstvu poznat jo Julus Vorno po izdavnjih „Matice Hrvatske“, a da mu je omililo, svjedoci našboljo to, jer se „Put oko svijeta“, „Ođ zemlje do i oko svijeta“ u 2 godino razpudno tako, da su lita već rlođka.

„Ideja dr. Oza“ smjelo je zamisljena pripoviedka, prevod ju Iloj i točan, a djeola je lopo opravljeno i ukrasno i silkom. Pošto je oiona nezatna, samo 16 nčv., žoliti je, da hrvatsko obćinstvo svojom potporom omoguđi daljje izdavanje „Hrvatske biblioteko“.

Kosa i nokt i, higijenska ertica od prof. dra A. Lohmayera, sa slikami. Zagreb 1887. Komisionalna naklada akad. knjižaro L. Hartmana (Kugli i Deutsch). Proporučujemo i ovu vrlo praktičnu knjižicu poznatoga hrvatskoga uđonjaka i po izboru narodnoga pisca.

Neuku nauka.

Pozoran na mlado guščića. Tko nije izkusio, no bi vjerovao, koliko zima i hladna vlaga udi mladoj guščadi. Prve nedjelje života no bi smiela mlada guščica izuđ u vodu ni u rosu ni na kisu ni u maglu. Čim se je koje mlado izleglo, noka ostano pod materom, dok se sahi. Prvih šest dana noka je u suhoj i toploj sobi ili komori, to se noka izpušta na zrak samo koji sat za toplu i mirnu vromom i tada svaki dan noka ostano na polju svo dužo, da pomalo privikne zraku. Daljih 14 dana ne treba se više toliko bojati, al valja paziti, da no pokosno, doklo jo u pihuljah. Tokar onda, kad su joj pihulje spuće, to se je porjem zaodjola, no boji se toliko zla vromona. Ipak im može i kuanje nakođiti hladna rosa i magla to zadati proljev. Jaka suđana pripeka može toliko zlo na njo dvolovati, da za koji sat poginu.

Mlada guščad i patko puno trpe od mušičah i kokojakah komaracah, što im zalaze u nosnice. Da ih ođtjeramo od njih, valja da mladim namožemo uljem nosnice, užasna i ođinje poklopeco. I u kokošinjnah muđi ih nođu razan gamad, od koje valja stanovo ođistiti, čistod pod i stiono, ovo paruo riedkom karbolnom kiselinom, a pod posipavajuć vapnomom prašinom.

Dopisnica uređništva.

G. Vjeklo Jovatev. Kad nas Vam je zahvalno plamo g. I. T. za Vašu pjesmu.

G. M. Rieka. Žugo nam je, što i sami pripovjedu, da su ono pjesmo sa kod. Učite mnogo, za tim pjevajte, pak nam kod bućete srezljivim zreljio pjesmo pošaljite. Da ste nam zdravo!

Dopisnica uprave.

Od 28. maja do 15. junija pripisaloše nam prećpljav: P. n. gg. D. R. Sv. Juraj za 87. — J. B. Sv. Petar u šumi do 30. maja 88. — M. D. Vodnjak za pol 87. — M. B. Rieka do 30. maja 88. — J. B. Rieka do 87. — J. K. Kozjak za 87. — J. B. Trst za 87. — M. J. Fogaljo za 87. — J. B. M. Trst za 87. — S. Z. Zimni na račun za 10. iz. za 87. for. 20. — J. P. Lapišće do 1. aprila 87. — M. S. Mođrupotok za 86. i 87. — J. S. Britvi za 86. 87. — Z. Kulin za 86. — F. D. Pui za 87. — H. Pazin za pol 87. — S. S. Poroč do konca 87. — J. S. Bakar za 86. i pol 87. — P. Rieka za 87. — T. M. Mirkopaj do 1. d. cembra 87. — A. R. Poroč za 86, 87. — P. S. Vianjan. — Vitar za 86.

